
O podobě nového zákona budeme jednat. Zatím shoda nepanuje.

O podobě nového zákona budeme jednat. Zatím shoda nepanuje.

Vysokoškolské reprezentace vstoupily do přípravy nového zákona o vysokých školách. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy jim předložilo k připomínkám první verzi věcného záměru zákona, jehož paragrafované znění má Vláda ČR dostat na stůl v prosinci tohoto roku. Zatím ale materiál nevypadá jako návrh, na který česká akademická obec i veřejnost snadno přistoupí. Dokument představuje celou řadu zásadních změn, ke kterým se staví kriticky i Studentská komora Rady vysokých škol (SK RVŠ).

Národní studentská reprezentace například zásadně nesouhlasí s navrhovanou změnou v řízení vysokých škol. Nově mají mít výrazně větší pravomoci správní rady, které jmenuje prezident republiky a v nichž nesmí usednout členové a členky akademické obce dané vysoké školy. Navíc není zcela zřejmé, kdo bude obsazení správní rady navrhovat. Podle studujících taková úprava ohrožuje autonomii vysokých škol a není v souladu s principy akademické samosprávy.

„O autonomii a samosprávě nelze mluvit v situaci, kdy do chodu školy významným způsobem zasahuje stát nebo soukromý sektor – a zároveň neexistují mechanismy, jak tyto zásahy kontrolovat či je za určitých podmínek odmítnout,“ říká Miroslav Jašurek, předseda SK RVŠ.

Budoucí zákon má také odlišně upravovat postavení studujících. Podle návrhu se vysoké školy zbaví některých povinností vůči svým studentům, snížit se má také studentské zastoupení v akademických senátech.

„Pro nás například není přípustné, aby v případě zániku vysoké školy její studující pozbyli status studenta,“ uvedl Jašurek. „Rozhodně také budeme trvat na tom, aby práva a pravomoci studentek a studentů zůstaly přinejmenším zachovány. Zásadně odmítáme snižování zastoupení studujících v akademické samosprávě na všech jejich úrovních.“ Problém vidí i ve změnách struktury studia – kupříkladu v tom, že zákon má zpřístupnit rigorózní titul i lidem, kteří absolvovali pouze bakalářský stupeň vzdělání. Návrh předpokládá, že další vzdělání bude nahraditelné praxí. „Není ale jasné, za jakých podmínek ten proces bude probíhat, kdo bude hodnotit, zda je praxe dostatečná a srovnatelná s formálním vzděláním,“ upozorňuje Jašurek.

„Zajímavé také je, že věcný záměr nijak výrazně neupravuje školné. Přitom to bylo ještě před rokem jedním z nejvýraznějších motivů reformy,“ dodává. Materiál se zpoplatněním studia počítá. Odkazuje však na zákon o finanční pomoci studentům, jehož příprava ještě zdaleka není ve fázi srovnatelné se zákonem o vysokých školách.

Předložený návrh věcného záměru zákona o vysokých školách nespínal ani očekávání studujících v oblasti diverzifikace vysokých škol. Navrhuje v zásadě ponechat stávající dělení na „univerzity“, které realizují všechny stupně studia, a „vysoké školy“, na kterých se studuje pouze v nižších stupních. „Takové rozdělení rozhodně nepředstavuje potřebnou změnu v oblasti diverzifikace vysokých škol“, ohrazují se studenti a studentky ve svých připomínkách a navrhují, aby se hledaly jiné přístupy, jak od sebe různé typy škol odlišit.

Jednání o podobě nového zákona o vysokých školách teprve začíná. Ve dnech 14. a 15. dubna se nad věcným záměrem poprvé sejde pracovní skupina složená z vysokoškolských reprezentací. Studentská komora Rady vysokých škol má v této skupině dva zástupce, jedním z nich je právě Miroslav Jašurek. „Řadu písemných připomínek, které jsme k prvnímu návrhu vznesli, ministerstvo přijalo jako témata, jimiž se chce dál zabývat,“ říká. „To, jak bude zákon nakonec vypadat, tedy ukáže další jednání.“

O SK RVŠ:

Studentská komora Rady vysokých škol je národní reprezentací vysokoškolských studentek a studentů českých vysokých škol.

Hájí zájmy studujících v jednáních s orgány státní správy i samosprávy (Parlament ČR, ministerstva, kraje) a zastupuje české studentky a studenty v mezinárodních organizacích jako Evropská studentská unie (ESU) nebo Evropská federace doktorandů (EURODOC).

Je součástí Rady vysokých škol, reprezentace akademických obcí vysokých škol. V současné době sdružuje všech 28 veřejných a státních vysokých škol a 9 soukromých vysokých škol.

[Pracovní návrh věcného záměru zákona o vysokých školách a připomínky SK RVŠ:](#)